Lymfoedeem

azdelta

Uw ziekenhuis.

Inhoud

1. Wat is lymfoedeem 4
2. De eerste symptomen 5
3. Diagnose 7
4. Behandeling 7
5. Contact 9
6. Kostprijs 10

© AZ Delta
Deze uitgave mag in zijn geheel noch gedeeltelijk worden gekopieerd, of openbaar gemaakt, op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Beste patiënt,

Deze infobrochure geeft u algemene informatie over lymfoedeem en de behandeling ervan.
Voor een persoonlijk advies kunt u een afspraak maken in de Lymfekliniek AZ Delta.

Namens de artsen en medewerkers van de Lymfekliniek AZ Delta

1. Wat is lymfoedeem

Het lymfestelsel

Het lymfestelsel is opgebouwd uit lymfevaten, lymfeklieren en lymfatische organen, zoals de milt, zwezerik, keelamandelen ...
Door het lymfestelsel stroomt lymfe, een heldere vloeistof die onder meer immuuncellen, afvalstoffen en een hoge concentratie eiwitten bevat.
De lymfeklieren zijn de zuiveringsstations van het lymfestelsel. Ze halen afvalstoffen uit de lymfe en maken ziekteverwekkers, zoals bacteriën en virussen, onschadelijk. Ze hebben een belangrijke functie bij de afweer tegen infecties .

LYMFESTELSEL

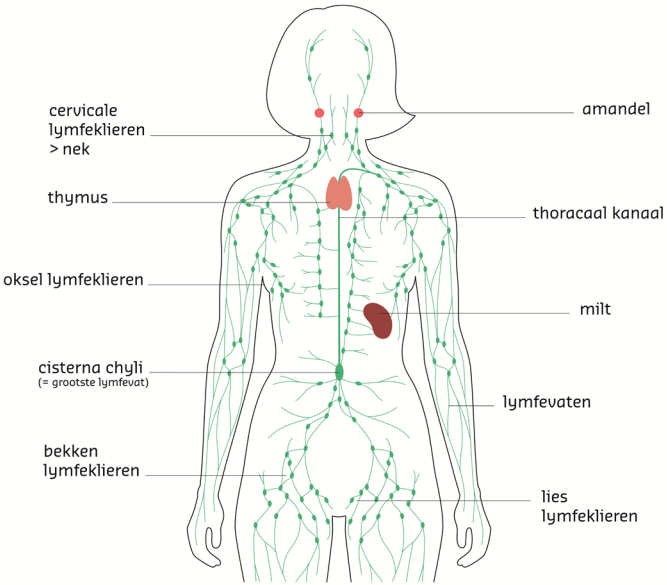

Lymfoedeem

Lymfoedeem is een opstapeling van lymfevocht waardoor zwelling kan ontstaan. Oorzaak is een daling van de transportcapaciteit van het lymfestelsel, al dan niet in combinatie met een toename van de belasting op het lymfestelsel.

Afhankelijk van welke lymfeklieren en lymfevaten minder goed werken of afwezig zijn kan je ter hoogte van verschillende regio's lymfoedeem ontwikkelen.

- Afwezigheid van lymfeklieren en lymfevaten ter hoogte van de oksel bijvoorbeeld kan lymfoedeem veroorzaken aan de arm, hand of romp.
- Afwezigheid van lymfeklieren en lymfevaten ter hoogte van het bekken, kan lymfoedeem veroorzaken ter hoogte van één of beide onderste ledematen of buik.

Er is een onderscheid tussen primair en secundair lymfoedeem.

- Primair lymfoedeem is een aangeboren verstoring van het lymfestelsel.
- Secundair lymfoedeem is een verworven storing van het lymfestelsel door bijvoorbeeld chirurgie of radiotherapie bij de behandeling van kanker, door een trauma, door een infectie ...

2. De eerste symptomen

- zwaartegevoel
- gezwollen gevoel
- spanning van de huid
- spannen van kledij of zichtbare print van kledij in de huid

We onderscheiden **pitting** en **non-pitting** lymfoedeem.

- Pitting lymfoedeem is oedeem waarbij je met de duim een zichtbaar putje in de huid kan duwen.
- Bij non-pitting lymfoedeem kan dit niet.

Pitting oedeem:

Patiënten met lymfoedeem raadplegen best hun behandelende arts. De behandeling van lymfoedeem in een vroeg stadium geeft beter resultaat dan de behandeling in een later stadium.

3. Diagnose

Deze onderzoeken kunnen gebeuren om de diagnose van lymfoedeem te stellen.

- **klinisch onderzoek** via een gesprek, inspectie (bekijken), palpatie (voelen) en functieonderzoek (het functioneren onderzoeken)
- **volumemeting** van het lidmaat
- **beeldvorming**: MRI-scan, CT-scan of echografie om de aanwezigheid van vocht dat zich buiten de cellen in het weefsel bevindt op te sporen. Hierbij wordt een radioactieve stof onderhuids ingespoten en het lymfestelsel met de camera in beeld gebracht.
- **lymfofluoroscopie**: om de werking van het oppervlakkige lymfestelsel te onderzoeken. Hierbij wordt een fluorescente stof onderhuids ingespoten en het lymfestelsel met de camera in beeld gebracht. Het voordeel is dat de architectuur van het oppervlakkig lymfestelsel duidelijk in beeld gebracht kan worden. Zo kan advies gegeven worden voor de optimalisatie van de behandeling van het lymfoedeem.

4. Behandeling

Het lymfoedeem kan **conservatief** of **chirurgisch** behandeld worden.

Conservatieve behandeling

Pitting lymfoedeem wordt effectief behandeld met 'decongestieve lymfatische therapie'. Deze behandeling bestaat uit twee fasen en elke fase bestaat uit verschillende onderdelen.

Fase 1 of de intensieve fase
Duurt ongeveer 3 weken en wil het oedeem zoveel mogelijk verminderen. In deze fase gebeuren huidverzorging, manuele

lymfedrainage, windeling en oefeningen.

Fase 2 of de onderhoudsfase
Start onmiddellijk na de intensieve fase en wil de bekomen oedeemvermindering zoveel mogelijk behouden. Behandelingen: huidverzorging, manuele lymfedrainage, het dragen van een therapeutische kous en oefeningen.

Lymfoedeem kan ook behandeld worden met pneumatische compressietherapie (pressotherapie) waarbij een mouw rond het lidmaat wordt opgeblazen en lymfetaping.

De conservatieve behandeling van non-pitting lymfoedeem is identiek aan de onderhoudsbehandeling van pitting lymfoedeem. Bij deze patiënten is intensieve behandeling met het windelen niet nodig.

Chirurgische behandeling

Non-pitting lymfoedeem kan eventueel chirurgisch behandeld worden. Via liposuctie wordt het onderhuids vet en lymfevocht weggezogen, waardoor het lidmaat weer een normale vorm aanneemt. Het lymfetransport kan ook verbeterd worden door een lymfoveneuze anastomose (een verbinding plaatsen tussen lymfevat en bloedvat) of door een lymfetransplantatie (verplaatsen van een lymfeklierpakket naar regio met beperkt lymfetransport). Na deze ingrepen blijft behandeling van het lymfoedeem met lymfedrainage, huidzorg, therapeutische kous (eventueel zwachtelen) en oefeningen noodzakelijk om herval te voorkomen.

5. Contact

Lymfekliniek AZ Delta

In de Lymfekliniek AZ Delta kunt u terecht voor:

- **informatie** over lymfoedeem, de **behandeling** ervan en zelfredzaamheid
- de **diagnostiek** van lymfoedeem
- **advies** over de behandeling van lymfoedeem
- **opvolging** van lymfoedeem
- **evaluatie** van lymfetransport (o.a. lymfofluoroscopie) en aansluitend advies over de **aanpassing** van uw behandeling
- advies over compressiekousen en ander compressiemateriaal

Specialisten

- Dr. Wybaillie Elke (vaatchirurg AZ Delta)
- Dr. Van Den Bussche Daphné (vaatchirurg Sint-Andriesziekenhuis Tielt)
- Kinesist AZ Delta

Voor wie

Patiënten met aangeboren (primair) of verworven (secundair) lymfoedeem van bovenste of onderste ledematen, van de romp of het gelaat.

Waar

Campus Rumbeke:

- Multidisciplinair consult voor borstkankergerelateerd lymfoedeem: Borstkliniek - locatie 1G1

Campus Menen:

- Lymfekliniek AZ Delta consultatie vaatheelkunde - route 66

Hoe afspraak maken

Voor lymfoedeem van bovenste of onderste ledematen, van de romp of het gelaat (zowel aangeboren of verworven):

Secretariaat vaatchirurgie Menen:
T: 056 52 22 40
E: secr.vaatchirurgie.menen@azdelta.be

Voor borstkankergerelateerd lymfoedeem:

Borstkliniek Rumbeke:
T: 051 23 71 05
E: borstkliniek@azdelta.be

Secretariaat Menen:
T: 056 52 22 40
E : secr.vaatchirurgie.menen@azdelta.be

6. Kostprijs

Voor vragen over de factuur kunt u terecht bij de financiële dienst (factuur@azdelta.be of 051 23 76 66)

Notities

Contact

CAMPUS RUMBEKE
Borstkliniek Rumbeke
t 051/23 71 05
e borstkliniek@azdelta.be

CAMPUS MENEN
Lymfekliniek AZ Delta
t 056 52 22 40
e secr.vaatchirurgie.menen@azdelta.be

Artsen

Dr. Wybaillie Elke (vaatchirurg AZ Delta)
Dr. Van Den Bussche Daphné (vaatchirurg Sint-Andriesziekenhuis Tielt)

AZ Delta Deltalaan 1, 8800 Roeselare **t** 051 23 71 11 **e** info@azdelta.be **w** www.azdelta.be
0520 6496-NL **Deze brochure is laatst aangepast op 07/02/2025**